

Till nytta och nöje : Hemlig
korrespondens eller en hvar
sitt eget chiffers...

63 A Br. 1901

Spisat med
Allt
1901

Till nytta och nöje!

Hemlig korrespondens,

eller

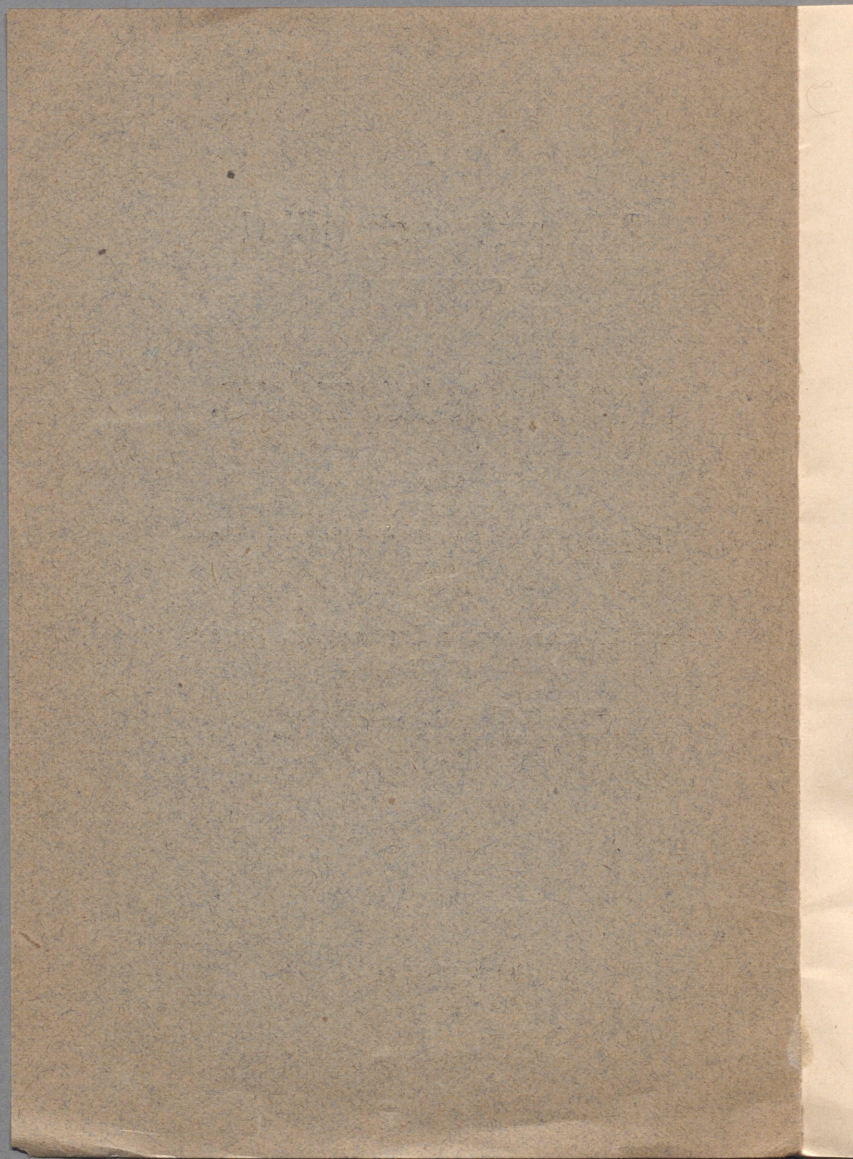
En hvar sitt eget chifferspråk.

Tre millioner, sexhundra tjuguåtta tusen,
åtta hundra olika

Chifferspråk.

Pris: 30 öre.

Sthlm
1901.

Till nytta och nöje!

Hemlig korrespondens,

eller

En hvar sitt eget chifferspråk.

Tre millioner, sexhundra tjuguåtta tusen,
åtta hundra olika

Chifferspråk.

STOCKHOLM

P. A. NYMANS EFTERTRÄDARE.

1901.

Till tryck och försäljning

Stenografiska Sällskapet

Enligt sin egen föreskrift

Christiana

I många hundra år har man förgäfvets sökt efter ett chifferspråk så beskaffadt, att ingen mer i världen än den eller de, som kände nyckeln till detsamma, skulle kunna tyda det. Det har så många gånger t. ex. varit diplomater, som önskat ett dylikt språk för att hemlighålla sina operationer sinsemellan, det har varit vänner, som önskat korrespondera på ett språk, som endast *de* kände. Och sist men icke minst har det varit många hundratusentals älskande, hvilka önskat ett hemligt språk för att meddela sig med hvarandra, utan att någon annan än de båda kontrahenterna skulle kunna tolka de ljufva orden.

Men såväl diplomater som vänner och älskande ha' blifvit grymt bedragna, då de trott sig vara som säkrast. Det finnes nämligen teckentydare, hvilka kunna lura ut innehållet i t. o. m. den svåraste chiffer.

Men en annan tid har uppgått i och med
Kosmopolitana,
den stora världschiffen, hvilken kan användas på bortåt fyra millioner sätt. Man behöfver således icke frukta upptäckt. Ty för att lösa en chiffer, som kan tydas på så många sätt, skulle icke tusen mansåldrar förslå.

Jag öfvergår nu till grunddragen af *kos-*

mopolitana, som jag benämt denna världschiffer, och jag ber den ärade läsaren hafva hela sin uppmärksamhet spänd vid genomläsandet af denna lilla broschyr — för såvida han nämligen tänker praktisera kosmopolitana någon gång.

* * *

Svenska språket räknar, som bekant, 28 bokstäfver. Vi förvandla dessa bokstäfver, för att lättare kunna manövrera, till siffror, och få då den för en hvar tydbara chiffern:

a = 1.	k = 11.	u = 21.
b = 2.	l = 12.	v = 22.
c = 3.	m = 13.	x = 23.
d = 4.	n = 14.	y = 24.
e = 5.	o = 15.	z = 25.
f = 6.	p = 16.	å = 26.
g = 7.	q = 17.	ä = 27.
h = 8.	r = 18.	ö = 28.
i = 9.	s = 19.	
j = 10.	t = 20.	

Om vi t. ex. på denna enkla chiffer skrifva så här:

»19, 20, 15, 3, 11, 8, 15, 12, 13—27,
18—5, 14—22, 1, 3, 11, 5, 18—19, 20, 1,
4—,»

så kan hvem som hälst, om han är skapad med vanligt bondförstånd, räkna ut, att siffrorna betyda:

»Stockholm är en vacker stad.» Och likväl är det på denna chiffer, hela kosmopolitana hvilat ytterst.

Två personer, eller flera, komma öfverens om att skriva med en eller flera siffror som nyckel till ett hemligt alfabet.

Vi börja med *en* siffra, t. ex. 2. Innan man skrifer ut chiffren, måste man ställa upp det första enkla sifferalfabetet ($a = 1$, $b = 2$, etc.) Efter öfverenskommelse lägger man 2 till hvarje bokstaf (siffra), eller drager 2 ifrån, hvarefter sifferspråket återigen öfverflyttas till bokstäfver.

Vi lägga 2 till hvarje sifferbokstaf:

$$\begin{array}{r} 19, 20, 15, 3, 11, 8, 15, 12, 13 - 27, \\ 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2 - 2, \end{array}$$

$$\hline 21, 22, 17, 5, 13, 10, 17, 14, 15 - 1,$$

$$18 - 5, 14 - 22, 1, 3, 11, 5, 18 -$$

$$2 - 2, 2 - 2, 2, 2, 2, 2, 2 -$$

$$\hline 20 - 7, 16 - 24, 3, 5, 13, 7, 20 -$$

$$19, 20, 1, 4 -$$

$$2, 2, 2, 2 -$$

$$\hline 21, 22, 3, 6 -$$

Dessa siffror öfverflyttas nu, enligt första alfabetet, till bokstäfver, och den, som skall ha' korrespondensen, får då ett meddelande, som ser ut så här:

Uvqemjqno—at—gp—ycemgt uvvf.

Det kan inte hvem som helst se, att de där orden skall vara: »Stockholm är en vacker stad». Emottagaren har emellertid nyckeln, nämligen siffran 2. Han förvandlar bokstäfverna till siffror och subtraherar 2 från hvarje sifferbokstaf, då han erhåller det ursprungliga första alfabetet.

Att märka vid adderingen i ofvan anförda exempel är, att i ordet »är» (= 27, 18), då 2 skall adderas till 27, detta blir = 1. Alfa- betet har nämligen icke mer än 28 bokstäfver. När summan 28 därför är uppnådd, måste man börja alfabetet ånyo. Och likadant vid subtraktionen blir 1, minskadt med 2 = 27, d. v. s. bokstafven ä.

Men att tyda detta senaste alfabet är ingen svår konst, då ju samma bokstaf fortfarande, som i det ursprungliga sifferalfabetet, blir betecknad med samma siffra, då man ju haft endast 2 som nyckel. Bokstäfverna s och t i Stockholm, bli, genom ökandet med 2, således respektive u och v, och bokstäfverna s och t i stad bli också naturligtvis respektive u och v, hvilket gör lätt för forskaren att taga ut chiffern. Är det emellertid endast *en* siffra som användes som nyckel, måste den som söker lura ut hemligheten alltid göra om det nio gånger (= siffrornas antal), för att få den rätta siffran = nyckeln.

Nu gäller det därför att betaga den forskande alla möjligheter att lura ut hemligheten.

Och det är lätt gjordt: Man väljer en chiffer med *flera* siffror, t. ex. 1, 2, 3— Med samma exempel som förut blir det då:

$$\begin{array}{r} 19, 20, 5, 3, 11, 8, 15, 12, 13-27 \\ 1, 2, 3, 1, 2, 3, 1, 2, 3-1 \\ \hline 20, 22, 8, 4, 13, 11, 16, 14, 16-28 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18-5, 14-22, 1, 3, 11, 5, 18 \\ 2-3, 1-2, 3, 1, 2, 3, 1 \\ \hline 20-8, 15-24, 4, 4, 13, 8, 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19, 20, 1, 4 - \\ 2, 3, 1, 2 - \\ \hline 21, 23, 2, 6 - \end{array}$$

hvilket, förvandladt till bokstäfver, blir

Tvhdmkpnp—öt—ho—yddmhs—uxbf.

Vanligen utesluter man strecken mellan orden, så att det blir: Tvhdmkpnpöthoyddmhsuxbf.

Vi se här, att bokstafven s i Stockholm blir t, men s i ordet stad blir u, p betyder i Stockholm både o och m. I ordet vacker (= yddmhs) betyder d således både a och c, o. s. v.

Om vi nu skriva en chiffer med t. ex. 6 siffror, 2, 3 4, 5, 6, 7, så blir det:

$$\begin{array}{r} 19, 20, 15, 3, 11, 8, 15, 12, 13-27 \\ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 2, 3, 4-5 \\ \hline 21, 23, 19, 8, 17, 15, 17, 17-4 \end{array}$$

18— 5, 14—22, 1, 3, 11, 5, 18

6— 7, 2— 3, 4, 5, 6, 7, 2

24—12, 16—25, 5, 8, 17, 12, 20

19, 20, 1, 4 —

3, 4, 5, 6 —

22, 24, 6, 10 —, och, förflyttadt till bokstäfver:

Uxshqoqoqdylpzehqlyvyfj.

Här ha' vi t. ex. bokstafven q, som i Stockholm (= Uxshqoqoq) således betyder både k, o och m. Bokstafven a i vacker (= zehqly) är betecknad med e, men i stad = (vyfj) är den betecknad med f, o. s. v. En tydning af af någon annan än den som känner chiffern ligger utom möjlighetens gränser.

Man kan äfven ha' en öfverenskommelse att som chiffer ha t. ex. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0, d. v. s., hvar 10:e bokstaf blir oförändrad. Man kan öfverenskomma om att lägga en viss siffra till hvarannan, hvartredje, hvarfjärde o. s. v. bokstaf, och någon gräns för alfabetens antal är därför icke anslagen med summan 3,628,800. Ty vänder man t. ex. alfabetet upp och ned och betecknar a med ö och vice versa, får man ju strax 3,628,800 sätt till för hemlig korrespondens. Denna siffra är matematiskt beräknad, enligt följande grunder.

Två siffror kunna ändra inbördes plats 2 ggr, 3 siffror sex ggr, t. ex.

123

132

231

213

312

321

Fyra siffror kunna ändra inbördes plats $4 \times 6 = 24$, 5 siffror $5 \times 24 = 120$, 6 siffror $6 \times 120 = 720$, 7 siffror $7 \times 720 = 5,040$, 8 siffror $8 \times 5,040 = 40,320$, 9 siffror $9 \times 40,320 = 362,880$, och 10 siffror (med nollan) således 3,680,800 ggr.

Denna summa är således den allra lägsta. Att räkna ut alla sätten för de olika chifferspråken, efter ofvanstående enkla grunder, skulle med säkerhet taga en hel mansålder.

* * *

Alla möjliga utvägar finnes sålunda för att i ostörd ro få ha' ett chifferspråk, som ingen lefvande varelse, som däri icke är invigd angående nyckeln, någonsin i sitt lif skall kunna tyda. Och då är ju mycket vunnit med »Kosmopolitana».

Författaren.

Öfningsexempel.

1. Öfverflytta till enkel sifferchiffer (a = 1, b = 2 etc.) följande:

»Kosmopolitana skall inom kort hafva eröfrat hela den civiliserade världen, detta dels på grund af sin lättfattlighet och enkla uppställning, dels på grund af dess absoluta tillförlitlighet att kunna bevara en hemlighet.»

Öfversätt till bokstäfver följande enkla chiffer:

2. 9 - 20, 9, 19, 4, 1, 7, 19-16, 26 - 13, 15, 18, 7, 15, 14, 5, 14 - 6, 1-14, 14, 19-5, 14-7, 1, 13, 13, 1, 12-15, 7, 9, 6, 20-11, 22, 9, 14, 14, 1-22, 9, 4-14, 1, 13, 14 - 2, 10, 28, 18, 14-1, 6 - 7, 18, 1, 14, 14, 1, 18, 14, 1-11, 27, 14, 4-21, 14, 4, 5, 18-14, 1, 13, 14, 5, 20-19, 20, 9, 14, 1-12, 9, 7, 7, 1, 14, 4, 5-4, 28, 4-9-19, 9, 14-19, 27, 14, 7-9-5, 20, 20-12, 9, 20, 5, 20-11, 24, 6, 6, 5-22, 9, 4-16, 1, 18, 13, 13, 27, 20, 1, 18, 5, 7, 1, 20, 1, 14-9-5, 7, 5, 14, 4, 15, 13, 5, 14-13, 21, 13, 13, 5, 18-20, 10, 21, 7, 15, 20, 18, 5 -

3. Öfversätt till bokstäfver följande, med siffran 3 till chiffernyckel. 3 lägges således till hvarje sifferbokstaf:

»4, 5-20, 24, 19, 11, 1-20, 9, 4, 14, 9, 14, 7, 1, 18, 14, 1-27, 18, 15-19, 24,

14, 14, 5, 18, 12, 9, 7, 5, 14—19, 16, 1.
 18, 19, 1, 13, 13, 1—16, 26—21, 14, 4, 5,
 18, 18, 27, 20, 20, 5, 12, 19, 5, 18—»

4. Öfversätt till vanligt alfabet följande,
 där siffrorna 3 och 4 användts som chiffer-
 nyckel: (3 och 4 *från dragas* således).

»Giqxziqxuevncqdrvqlxvmrrhrlplåhvssrpke
 ueixmdpcqrhrvfhxseuegepigioylpolhqoeqhhyvc
 qhxxxxsuevzpqrv.»

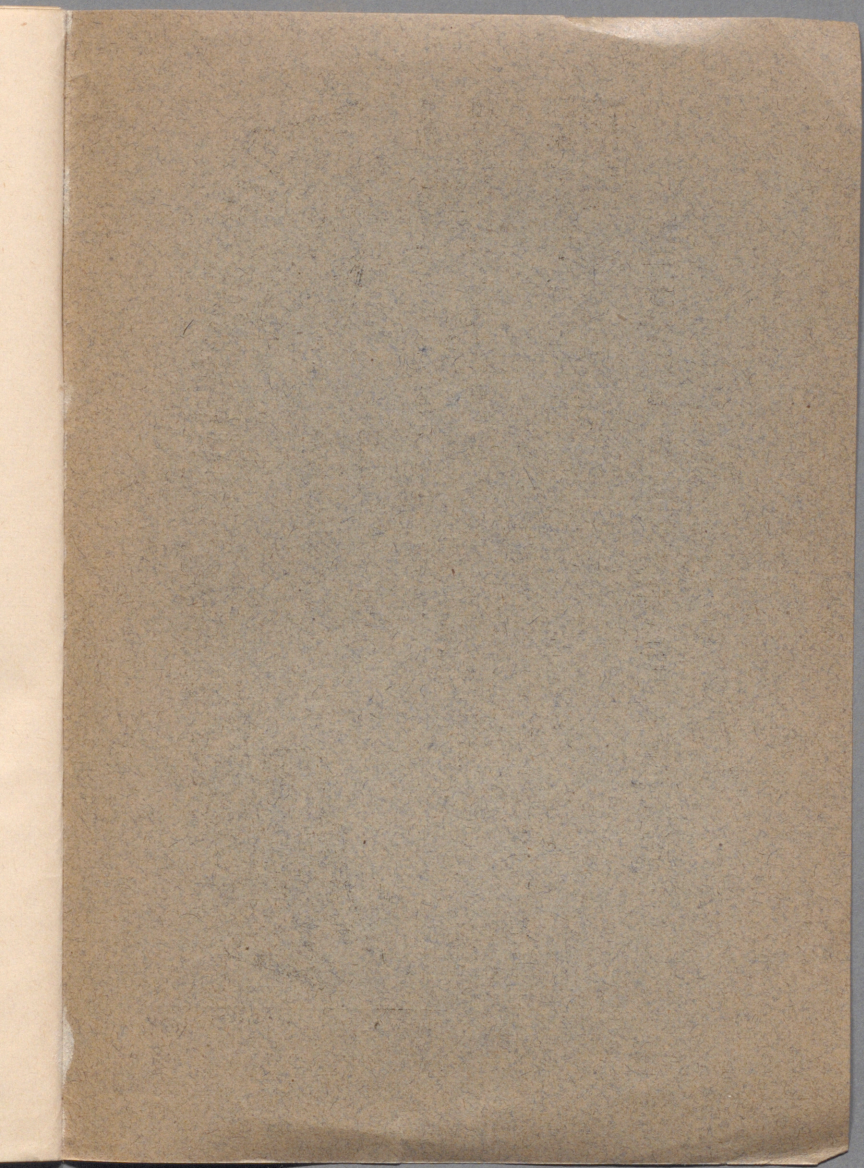
Svar till öfningsexemplen.

1. »11, 15, 19, 13, 15, 16, 15, 12, 9, 20, 1, 14, 1—19, 11, 1. 12, 12—9, 14, 15, 13—11, 15, 18, 20—8, 1, 6, 22, 1—5, 18, 28, 6, 18, 1, 20—8, 5, 12. 1—4, 5, 14—3, 9, 22, 9, 12, 9, 19, 5, 18, 1, 4, 5—22, 27, 18, 12, 4, 5, 14—4, 5, 20, 20, 1—4, 5, 12, 19—16, 26—7, 18, 21, 14, 4—1, 6—19, 9, 14—12, 27, 20, 20, 6, 1, 20, 20, 12, 9, 7, 8, 5, 20—15, 3, 8—5, 14, 11, 12, 1—21, 16, 16, 19, 20, 27, 12, 12, 14, 9, 14, 7—4, 5, 12, 19—16, 26—7, 18, 21, 14, 4—1, 6—4, 5, 19, 19—1, 2, 19, 15, 12, 21, 20, 1—20, 9, 12, 12, 6, 28, 18, 12, 9, 20—12, 9, 7, 8, 5, 20—1, 20, 20—11, 21, 14, 14, 1—2, 5, 22, 1, 18, 1—5, 14—8, 5, 13—12, 9, 7, 8, 5, 20.»

2. »I tisdags på morgonon fanns en gammal ogift kvinnå vid namn Björn, af granarna känd under namnet Stina, liggande död i sin säng i ett litet kyffe vid Parmmätaregatan, i egendomen nummer tjugotre.

3. Ghxävndxlgqljduqdburväqqhuoljhqvs duvdppdsayqghuubxxhoochu.

4. Den svenska sjömansmissionen i Liverpool har af sjömännens besparade medel till hemlandet sändt stora summor.»

Allmänna Fifförsäkringsbolaget
10 Vasagatan 10
STOCKHOLM.

Lifförsäkringar för *vuxne* och *barn*.

D:o enl. nytt system: *Beförn.*

Fördelaktiga vinster: För år 1900 utdelades till aktieägarna Kr. 12,100,
till försäkringsstagarna öfver Kr. 47,000 och
afsattes till de försäkrades vinstfond Kr. 50,000.

Liffräntor, enl. äldre former och Alfalifräntor.

Försäkringssumma Kr. 35,000,000.

Fonder » 6,500,000.

Allmänna Lifförsäkringsbolaget
10 Vasagatan 10, Stockholm.